

ЕДИНЪ БРОЙ  
10 ст.

# ВЪСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ИЗЛИЗА ПОНЕДЪЛНИКЪ, СРЪ

ЕДИНЪ БРОЙ  
10 ст.

Абонаментъ за България: 7 лв. месечно; за странство: 14 лв. — Обявления: по дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ, Рм.

см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува: де се връщатъ назадъ.

Добрѣ дошли! — Добруджанскиятъ въпросъ прѣди, въ време и слѣдъ войната. — Памятна дата. — Кюстенджанското пристанище — Отношенията между Сърбия и Италия — Прѣкъснати съобщения между Англия и Холандия — Изъ миналото на Добруджа. — Добруджанци и Н. В. Кайзера. — Н. В. Симеонъ и добруджанци. — Плѣниците добруджанци.

## Добрѣ дошли!

Столицата на обединена България заслужено днесъ тържествува: Тя посрѣща за пръвъ пътъ отъ нашето освобождение коронования глава на най-могъщата свѣтвна държава. Това събитие история ще отбѣлжи съ едри слова въ историята на третото Българско царство. Следъ като бѣ горѣщо приветствувалъ на нашитѣ нови граници — Нимъ и Черва-вода, Н. В. Кайзеръ Вилхелмъ иде за трети пътъ лично да потвърди крѣпостта на мощния ни съюзъ, призовавай да изиграе първата роля въ развивающитѣ се свѣтвни събития. На Негово Величество още веднѣжъ се отдава случая да почувствува отъ близо топлеститѣ на българското сърце и да се увѣри въ нашата съюзническа вѣрност. Цѣлокупния български народъ днесъ дава воленъ изразъ на своитѣ чувства, за да подчертае още веднѣжъ велегласно своитѣ завѣтни възжелания. И когато Н. В. Кайзера, подъ позлатената грехотъ на бойнитѣ орѣдия, слуша мощното ни народно ура, огласявано отъ ехота на роднитѣ ни планини, нѣмъ свидѣтели на нашитѣ народни страдания отъ миналото, отъ всички краища на оросеното съ толкова народна крѣвъ наше отечество се отправятъ очаквателнитѣ погледи на освобождени вчера робъ.

Днесъ, ний добруджанцитѣ, отъ устната на Дунава до висинитѣ на древния Одесусъ, сливаме своитѣ приветствия съ тия на цѣлокупния български народъ, прѣизявлени съ вѣра, те нашитѣ вѣковни коннежи памиратъ съчувственъ отзивъ въ сърдцето на първия гражданинъ на нашия мощенъ съюзникъ и великъ германски народъ. Съ чувства на оправдана радостъ, ний поздравляваме Негово Величество Кайзеръ Вилхелмъ съ сърдечния зовъ „Добрѣ дошли!“

Миланъ Г. Марковъ.

## Добруджанскиятъ въпросъ прѣди, въ време и слѣдъ войната.

### III.

#### Въпроса въ време на войната отъ 1915 г.

Още въ първи периодъ на нашата намѣса въ всемирната война, разрѣшението на добруджанския въпросъ, като такова бѣ изоставено. И всѣмъ разбираше, че това ава за сѣтка на благосклония за съюза неутралитѣтъ отъ страна на Ромъния, въ който въпрочемъ мнозина не искаха да вѣрватъ.

Външността въ хода на събитията обаче, оправдаваше това обачие и първоначалнитѣ приготовления по ромънската граница затихаха. Нѣщо повече: германскитѣ части рѣдизначени за евентуална ерѣща съ рускитѣ войски а добруджанската граница бѣха дигнати; хилядитѣ обруджанци, които при първия зовъ за война бѣха чнали масово ромънската граница, за да зематъ участие въ прѣдстоящото освобождително за родинатимъ дѣло и да въздигнатъ до пароксизмъ бойния ентѣзизмъ на 4-ата дивизия бѣха освободени и навсѣлѣ почина да се носи като мотото на господствующо разочарование: „Съ Ромъния нѣма да воюваме“. ачальницитѣ отъ състава на 3-а Армия носѣха по дата си тежкия изразъ на ескърбителното за тѣхъ въ тия бойни врѣмена безнадежно бездѣйствие, а фийскитѣ политикани въ

спობизма на своитѣ политически възрѣния, прѣд-виусаха духовната наслада на своитѣ пророчества, че Ромъния ще се намѣси въ полза на централния съюзъ.

Между това политическитѣ хитрости и фалшиви изявления на малкия Братияну можаха да заблудатъ само хората, които сѣдѣха за сѣщността на нѣщата по тѣхната външностъ и които бѣха съвсѣмъ чужди на тайнитѣ импулси, които добруджанскиятъ въпросъ будеше и поддържаше въ политическитѣ планове и задачи на Ромъния. Но нито нашитѣ, нито съюзнитѣ намѣ висши политически кръгове, могатъ да се похвалятъ съ една пълна прозорливостъ въ това отношение и това е, което стана причина да се развѣятъ ролитѣ въ инициативата на дѣйствиата, които наврѣли за разрѣшение добруджански въпросъ диктуваше.

Отъ страна на тия кръгове все още се смѣташе, че това разрѣшение може да се отлага. И при всичко, че въпроса се рисуваше въ опова състояние на крайна напѣнатостъ, което очертаваше въ миналата си статия, при всичко, че до като за насъ неговото разрѣшение бѣ въ състояние на една неударима, почти импулсивна реакция противъ ромънскитѣ империалистически домогвания за наша сѣтка, а за Ромъния една стрѣлъ, която поради нашата дотогавашна отстъпателна политика все повече дразнеше нѣщата болезнена завоевателна алчностъ, къмъ Балканитѣ и Егейското море; все таки въ началнитѣ дипломатически комбинации на нашия съюзъ, разрѣшението на въпроса бѣ изоставено. Вѣдащата сѣдба на „старъ Добруджа“ не влизаше въ прѣдвиденитѣ евентуалности на прѣдстоящитѣ военни дѣйствиа и ако тая на „нова Добруджа“, бѣ взета въ сѣтка, това става не прѣдъ видъ на тия дѣйствиа, а прѣдъ видъ на ония, които се допушаше, че ще има да се разиграятъ на трансилванския фронтъ и въ самата Ромъния, въ свързка на дължимата компенсация на България за дефанзивната ѝ помощъ по дунавската линия и новата добруджанска граница сѣверо-източно отъ линията Русе-Разградъ-Шуменъ.

Това бѣха единственитѣ прѣдвиджания на нашитѣ висши съюзни политически и военни кръгове по отношение добруджанския въпросъ въ свързка с е-вентуалната намѣса на Ромъния противъ съюзното ни дѣло и тая бѣ скромната, незамидна бойна роля на нашата 3-а армия, която тия прѣдвиджания първоначално очертаваха.

Между това, нимо тая слаба прозорливостъ, процесуса на жестакия въ разрѣшението на добруджанския въпросъ, вървѣше къмъ своя край. Ромъния държеше добра сѣтка за прѣнеобрѣжението, съ което съюза и България се отнасяха къмъ добруджанския фронтъ, който се готвеше само за една евентуална дефанзива; и съ своитѣ германофилски декларации се постара да приспи още повече нашата бдителна готовност до степенъ на вѣрата, че Ромъния „или нѣма да воюва, или ако воюва ще се намѣси въ наша полза“. Така, тя отъ една страна подготвяше успѣха на своята инициатива за новъ триумфаленъ походъ въ България, като едновременно съ това даваше пълна свобода на антантофилскитѣ агитации отъ страна на опозицията за да подготви духоветѣ въ страната за прѣдстоящата намѣса противъ съюза и България.

При тия именно условия, началото на края настана. Силата на нѣщата и естествени ходъ въ процеса на социалнитѣ проблеми надвишиха и ромънски-

тѣ хитрувания и дипломатическитѣ пробели. Това което липсваше въ материална сила на нашата армия отъ добруджанския фронтъ, даде го духътъ и силата на народния идеалъ; това което липсваше въ военнитѣ планове на съюза, даде го офансивниятъ духъ и импулсътъ на народната ни армия. Въ Добруджа българина можеше да дѣйствува успѣшно само офансивно и офансивния планъ на нашето главно командване трѣбваше да се въприеме, макаръ и въ послѣдния моментъ на самото начало на военнитѣ дѣйствиа.

Но войскитѣ отъ добруджанския фронтъ сѣ недостатъчни, но офансивата налага завземането на непрѣвзимаемитѣ крѣпости отъ Тутраканъ и Силистра, но не ромънскитѣ, а рускитѣ войски сѣ съ които българитѣ ще трѣбва да се биятъ и да побѣждаватъ. Нищо отъ всичко това, касаше се за Добруджа, за рѣшението, за ликвидацията на добруджанския въпросъ, за законното възмездие на „подлеца, ково-ликаръ-влахъ“, мжителя и тирана надъ българина отъ дълго терзания „добруджански край“ и самоувереността въ пълното тържество на правдата облада всички духове, зацарува надъ тѣхъ и изплъва самата атмосфера. Командуващиятъ 3-та армия редуща своята дотогавашна квартира за границата съ пророческитѣ думи: „Отъ сега нататѣкъ ще слушате само за побѣдитѣ на 3-та армия.“

Пограничитѣ части не искахъ да дочакатъ заповѣдта за настѣпление; при първа нужда отъ сили, нестроеви части, сѣвшена конница, пионери и инжигери попълватъ пробелитѣ въ бойната линия; самото население съ жени и дѣца зематъ участие въ бойнитѣ дѣйствиа и редомъ съ побѣдоноснитѣ настѣпающа вериги, подъ напора на които пада крѣпостта, върви артилерия начело съ батареинитѣ си командири.

Принципитѣ на военното изкуство и на военно-благоразумие въ настѣпателната война се измѣстватъ отъ една стихийна сила, която идеала движи и въ 6 дни отъ почването на дѣйствиата падатъ непрѣвзимаемитѣ крѣпости.

Така народното разбиране и импулсътъ на народния идеалъ даде на фаталността на социалнитѣ закони дължимото прѣдвидство прѣдъ дипломатическитѣ комбинации и военни планове, въпрѣки които, разрѣшението на добруджанския въпросъ за своето първенствующо мѣсто въ общия ликвидационенъ планъ на причинитѣ, които оправдаватъ намѣсата ни въ войната. Отъ въпросъ аксесоаренъ и изоставенъ на второ мѣсто въ тия комбинации и планове, той става въпросъ инициаленъ, спонтанния началенъ успѣхъ, въ разрѣшението на който, поставя въ зависимостъ и успѣхътъ на настѣпателната операция въ Ромъния и консолидацията на постигнатитѣ успѣхи въ Сърбия и Македония.

## Военни новини.

Македонски фронтъ 14 X 1917. По оживенъ артилерийски огънь въ езерния участѣкъ, въ запоя на р. Черва и на Добро-поле. Въ долината на р. Струма оживена пѣхотна дѣйностъ. Западно отъ Дойранското езеро оживена аеропланна дѣйностъ.

15 X 1917. На пѣколко мѣста на фронта оживенъ артилерийски огънь; по-силенъ въ запоя на Черва. Оживена аеропланна дѣйностъ въ долинитѣ на р. Вардаръ и р. Струма; източно отъ Вардара успѣшни за насъ натраулни дѣйствиа, при които сѣ заловени пѣлници.

Въ една своя рѣчь, произнесена тѣхъ дни въ Ливерпулъ, между другото, Асквитъ е заявилъ, че нѣмало по образно огище на война отъ сѣществуването на народности, раздѣленн искусство отъ сънародничитѣ си и отъ своето законно отечество.

### Французките параходи унищожени.

Берн. Вестник „Таймс“ съобщава от Ню-Йорк, че французките главен комисар Тордьо е заявил за събирането на американските индустриалци следното: Франци губи 1/4 от параходите си; Англия и помала доколкото може, но Франция е длъжна да апелира за построяването на нужните ѝ параходи в Америка, които да пренасят от Америка за Франция стоката, храните и други стоки с милиони тонове.

Англия напуска ромънския крал. Английското списание „The Saturday Review“ от 25 август пише: „Сегга, след изгубването на кралството си, ромънският крал и кралица са гоени без почивка и изглежда, че замислят да държат походомъ в Русия. Ако се оставят да ги пазят революционерите, ще трябва Бог да се смили над тях, тъй като и те, по всяка вероятност, в твърди скоро време ще изпитат участието на Николай и ще бъдат заточени в Сибирь.“

И министрите и войската и съюзниците са измъчили на ромънския крал и кралица.“

Б. Р. Знаемъ, че и в Русия не ги приемат. Измъчват ги пръзират навъздъ.

### Негово Високопръосвещенство Симеонъ и Кюстенджанци.

Негово Високопръосвещенство Симеонъ е изпратил следното писмо — отговоръ до Кюстенджанци:

Господинъ М. Ничевъ,

Фотографията пръдставляваща моето пристигане въ града Ви, която благоволихте да ми изпратите, а така също и писмото Ви отъ 25 септември, съобщава благодарностъ получихъ.

Вашият подаръкъ е скъпъ за мене и го високо цъня, защото наразява една мисъл, която вълнува душата и сърцето на всеки българинъ отъ Черно-море и Дунава до Охридъ и бръговетъ на Бело-море. Пръзвнати въ сръдната и покрайнинитъ на Балканския полуостровъ, разпокъсани несправедливо отъ ония, които нито ни познаваха, нито ни обичаваха, ние се заохвихме съ сетни усилия да съберемъ въ едно частитъ на земята, която отъ въкове благостивитъ и трудолюбивитъ нашъ народъ обидна съ своята кръвъ и съ своя потъ. Въ единъ такъвъ моментъ, моментъ на свръхчовъшки усилия и жертви, азъ посътихъ вашия градъ, въ който живее едно българско население съ десетки години отстояващо своята самоличностъ и човъшкото си право да се развива мирно въ пъта на напредътка и на човъщината. Видъхъ Вашата радостъ, за дъто за пръвъ пътъ единъ скромнъ служителъ на българската църква Ви посъти; духъ. Вашитъ конюши, конюши на цъляни български народъ, участвахъ въ Вашитъ болки и мъчниоти не-аслужени и отъ душа и сърдце се помолихъ, заедно съ Васъ на Господъ и на свътитъ му угодини, нашитъ просвътитъ, моля Иизъ се и сега, да чуятъ нашитъ молби и да не се осустватъ нашитъ надежди, освътени съ нашитъ болки, съ нашитъ слъзи, съ нашата кръвъ.

Пазя и ще запазя до край приятенъ споменъ за нъколко дненото ми пръбъиване въ града Ви, пръзъ което имахъ случай да констатирамъ отблизо Вашата пръданностъ къмъ върата на бацитъ ни и къмъ съдъбинитъ на отечеството ни.

Моля ви да приемете Вие лично, и да пръдадете и на другитъ читалищни членове израза на почитането ми къмъ Васъ и тъхъ и благожеланията ми да не униватъ въ трудовитъ и старанията Ви въ полза

на просвъщението и пръспъването на тамошното българско население.

Молихъ Ви здраве и животъ.

† Вашъ молихъвателъ во Христъ —

Варненски и Пръславски СИМЕОНЪ.

Варна, 6 X. 1917.

Ето писмото на пръдседателя на читалището до Негово Високо Пръосвещенство.

До Негово Високопръосвещенство Митрополита Симеона, Варненско-Пръславски.

гр. Варна.

Ваше Високопръосвещенство,

Настоятелството на българското читалище „Изворъ“ въ гр. Кюстенджа въ желанието си да увъковъчи посъщението, съ което благоволихте да удостоите нашия освободенъ градъ, по случай празника „св. св. Кирилъ и Методий“, осмълява се да поднесе Вашъ, пръвостъпниши на свободна добруджанска земя Български владика, въ споменъ отъ тържественото му посъщане на тукашната гара, настоящия скромнъ портретъ, като Ви моли, да благоволихте и приемете въ знакъ на дълбоко къмъ Васъ уважение и признателностъ. Да даде Богъ, щото това пръво посъщение на Ваше Високопръосвещенство, да биде началото на циментирване връзкитъ, които неразривно да свържатъ за вѣчни врѣмена насъ и освободенитъ добруджанци съ останалитъ брати българи отъ нашето мило отечество подъ свитъра на единъ царъ и единъ духовенъ началникъ.

Пръдседателъ на читалището: М. Ничевъ.  
Кюстенджа, 25/IX 1917 г.

Пазете се отъ агентитъ на нашитъ врагове. Вѣдете осторожни и недовѣрчиви къмъ любознателнитъ.

## Хроника

### Добруджанци и Н. В. Кайзера.

Добруджанската организация е поднесла на Кайзера, въ княжна канка, пръвствителнъ адресъ, въ който е изказала желанието на добруджанци да остане Добруджа присъединена къмъ общо-българското отечество, да се въведе българско управление и молятъ застъпничеството Му за освободението на отвлъченитъ добруджанци.

Войници! Отбъгвайте словоохотливостъта, защото може да станете неволно отечествопръдатели.

За военнопълнителитъ добруджанци. Жителитъ отъ селата Вейдаутъ, Саръ-гюль, Ески-баба и др., са подали повторна колективна петиция до главнокомандующия, съ които молятъ застъпничеството му за освободяването отъ германско плъничество на тѣхнитъ близки, бани, мъже и синове — българи добруджанци, намиращи се въ Слатина и други илйически лагери. Също и до Централния добруджански народенъ съвътъ постъхватъ постоянно зазелени за тази цъль.

Както напоследътъ съобщихме, постигнало се е споразумѣние между нашитъ и германски власти по тоя

въпросъ, обаче въпръки очакванията на всички, още не е последвало освободението на плънитъ. И всички добруджанци сж твърди неприятели изненадани отъ това, особено слъдъ като се узна, че ромънци — бивши учители военнопълници сж вече освободени и пръдани на образованото, въ окупирана Ромъния, ромънско министерство на просвъщението.

И намъ е твърдъ чудно всичко това.

Вечеринка въ Бабадагъ. На 14 того любители — войници дадоха въ лѣтния народенъ театъръ въ града ли литературно-музикална вечеринка. Нумерата бѣха изпълнени сполучливо. Вечеринката бѣше добръ посътена и цълата публика излъзе съ отлични впечатления. Върваме, че участницитъ ще продължатъ въ своето начинание.

Добруджа въ картини. Deutsche-Balkan-Zeitung въ вълостровната си прибавка „Витоша“, № 32 отъ 12 тоо е ималъ похвалната идея да покаже Добруджа въ картини, като е отпечаталъ изгледи и носни изъ родния ни край. Ний сърдечно сърадваме тая идея на нашия кѣмски събратъ.

Кайзерътъ въ София. София, 12.X. Царътъ, министръ пръзидента Радославовъ, главнокомандующия Жековъ, поднесоха на германския императоръ отъ името на българския народъ и армия пръвостепенния орденъ за храбростъ съ брилянтъ. Императорътъ назначи Царя за шефъ на 10 Прусски Хосарски полкъ. Царътъ назначи императоръ Вилхелмъ за шефъ на 6 коненъ полкъ. Слъдъ закуската въ германското посолство, германскиятъ императоръ придруженъ отъ царътъ, министръ-пръдседателъ Радославовъ, главнокомандующия Жековъ, германския плъномощенъ министръ графъ Обендорфъ, замина за Царския дворецъ Ситняково, отъ гдѣто императора заедно съ придружаващитъ го ще отпътува утрѣ за фронта.

Добруджанци! Вашата депта е приту-рокъ камъкъ къмъ сградата на цълокупна България.

Междуселна лоща. По инициативата на бейдаутци билъ назначенъ специаленъ пощ. курьеръ, който да обслужва околнитъ села въ етапната зона.

Това похвално начинание пръпоръчавме на всички български села отъ германската етапна зона, които, згрупирапи по нъколко въ едно, биха уредили отлично пощевскитъ си съобщения.

Населението на България. Споредъ свѣдения отъ дирекцията на статистиката общото население на царството въ старитъ прѣдѣли, съгласно най-последното прѣброяване, възлиза на 5,518,000 души, а заедно съ окупираниитъ земи — 8,100,000 жители.

Всички власти и близки на плънитъ българи — добруджанци, намиращи се въ германскитъ и австро-унгарскитъ плънически депа, да съобщатъ веднага съ нарочни курьери въ Централния Народенъ Добруджански съвътъ — Бабадагъ, тѣхнитъ точни имена, съ обозначение на депата и мѣстонахождението имъ. За ония, за които не се знае това, да бѣдатъ съобщени войсковитъ части; въ които сж служили прѣди падането въ плънъ.

Добруджанци! Вѣдетъ винаги подри въ подъръпната на фонда „Добруджа“, както сте били и бѣ миналото.

### Чръсто Мирски

## ИЗЪ МИНАЛОТО НА ДОБРУДЖА

(Исторически бѣлѣжки).

—Продължение—

Вѣлѣжиза и около Добруджа.

У старитъ гърци Добруджа се е наричала Малка Схития, въ нея сж живили бѣлѣжитъ гети. Край морето и край Дунавомъ въ 5-я вѣкъ прѣди Р. Хр. имало е гръцки търгови градове, отъ които най-голъмиятъ е билъ Истъвъ (Истрополисъ)... (Дунавътъ се е казвалъ 1 гръцки Истростъ, гръцко византийски Данувизъ, л. Danuvius). Ламантъ Разинъ се е славилъ подъ иметъ Халмирно. Недалечъ отъ сегашния градъ Тулча, рий Хистасъ е направилъ на Дунава прочутия мостъ на кораби, както и по-сетнъ императоръ Валентъ. Добджа въ по-широкъ смисълъ е образувала отъ врѣмето на императора Константинъ Велики малката областъ Стия. Въ войнитъ на римскитъ императори противъ нахлуващитъ народи отъ готското племе, и по-сетнъ ротивъ хунитъ, аваритъ, печенегитъ и словѣнитъ, чо се поменува Добруджа като бойно поле, и отъ оны врѣмена ще сж окопитъ, (насиитъ, пазру) между Кмелдъ и Черна-вода. Отъ туй е била опустошавана Дуджа, докѣ най-послъ въ 7-я вѣкъ, слъдъ годината 680, тя е била станала частъ отъ Българското царство. (по 650 до-стала се к Bulharské rizi, по 650 достала се к Вулхарске ржиши), при чето се именува като Черна България (priz se co. Segné Bul-

harsko priromina przi nъж se co Черне Вулхарске пржиомъина). Въ половината на 11-я вѣкъ Добруджа е станала изричникъ на скитнишкитъ печенѣги и подпада слъдъ погубването на туй диво племе отъ Алексий Комненъ, около 1090, отново къмъ Византийското (Източно римското) царство (sarstvi), докѣ най-сетнъ съ второто българско царство (3 dъhъm sarstviu, с друхим царствъимъ Вулхарскитъ) слъдъ година по 1396 (по р. 1396) сж а завладѣли турцитъ.

Въ врѣме на туй владичество се обявява за пръвъ пътъ названието Добруджа или Добритъ, именно у гръцкия лѣтописецъ къмъ 1444 Халконодлъ.

\*\*\*

Продължаваме за сѣверозточната частъ на България, т. е. за Добруджа, споредъ други източници, които ще указваме на мѣстото.

Владѣнията на послусамостойния, бивши подвластенъ на царя на Ил Имшманъ III (1365—1392) български деспотъ Добротичъ сж се простирали тамъ дѣто Дунава се влива въ Черно-море и по бръговетъ на това море. Столицата му е била, споредъ едни, градъ Козмъ, при гр. Месемврия. Добротичъ е участвувал въ войната между императрица Ана и Кантакузена. Въ 1357 тог деспотъ-българинъ е владѣл и укрѣплението Емоца (Емине); той е отдѣлил духовното управление на Добруджа отъ Търновската патриаршия и го е подчинилъ на Цариградската патриаршия. Споредъ К. Иречекъ (История... Търново, 1888, стр. 393), Добротичъ въ 1346 ще е билъ подъ деспота Баликъ, наричанъ още Балица. Баликъ, може би да е отъ Балкъ или Вахто, и да е отъ туй Бал-

чикъ. Деспотъ Баликъ е ималъ столицата си въ Карбона (Баликъ) и е билъ куманинъ, пише К. Иречекъ; той, може би, е билъ словѣнинъ, отъ рода на славянски князъ въ сегашна Угария - Драгошъ, който е билъ мореморешки войвода (воеводъ, князь) отъ 1349 до 1353 и който е ималъ вилъ Балкъ. (История Румънии, Борецкѣй, 1909 г. стр. 31). Баликъ е билъ пратилъ на императрица Ана 1000 души прътивъ Кантакузена въ 1346 подъ началството на братъ Тодора и Добротича, които сж покорили за Ана градоветъ на Черно море. Дадена е била Добротичу за награда дъщерята на „Мегадукъ (великия князь) Апоновка. Добротичъ послъ станалъ още по-могъщественъ въ България. (Cantacuzenus, II, 584; III, 62. У К. Иречекъ стр. 393.) Въ прибрѣжитъ равнини и планинскитъ рѣчни области на р. Камчия управлявалъ е почти самостоятелно архонтъ Боликъ... и послъ деспотъ Добротичъ (стр. 411). Добротичъ е ималъ столицата си въ Варна; той е устроилъ своя собствена флота на Черно море и е достигналъ такова могъщество, че неговитъ военни кораби сж се появяли въ 1375 при Трапезундъ, за да изпдъ законния прѣстопръдѣникъ Андроника Комнинъ и да възкачи сына на Ивана V Палеологъ, който е билъ Добротичевъ зетъ. Добротичъ е умрълъ въ 1385. Неговиятъ приемникъ, синъ му Иванко е сключилъ търговски договоръ съ Генуа на 27 май 1387. Иванко е билъ свързълъ договоръ и съ Турция, слъдъ което той е миналъ на нейна страна. Когато, обаче турцитъ сж се рѣшили да пръвезахъ гр. Варна, той се е билъ храбро съ тѣхъ и е сполучилъ да ги отблъсне.

(Слъдъ).

# М а р т и р о л о г ъ

На българите Добруджански граждани, които ромъните сж отвлѣкли като заложници и държатъ заговорени въ сѣлхани, затвори и открити плѣннически лагери при специаленъ мѣчителски режимъ.

Продължение отъ брой 48.

## с. Гарванъ (Силистр.)

- 7 Добри П. Василевъ 38 г.
- 8 Велико С. Христовъ 50 г.
- 9 Пето Н. Чадваровъ 45 г.
- 10 Свѣщенникъ Стефанъ 78 г.
- 11 Иванъ Ив. Раевъ 20 г.
- 12 Юрданъ Юр. Пеневъ 22 г.
- 13 Димитъръ А. Георгиевъ 18 г.
- 14 Петъръ Г. Игнатовъ 19 г.
- 15 Петъръ Т. Пенчевъ 20 г.
- 16 Тодоръ Юр. Шиковъ 16 г.
- 17 Георги А. Георгиевъ 16 г.
- 18 Кудинъ Р. П. Русевъ 17 г.
- 19 Върбанъ " 20 г.
- 20 Митю А. Петковъ 18 г.
- 21 Христо А. Петковъ 20 г.
- 22 Велко В. Янаковъ 20 г.
- 23 Петъръ В. Германовъ 55 г.
- 24 Русен П. Русевъ 50 г.
- 25 Иванъ И. Димитровъ 20 г.
- 26 Ангелъ Кръстевъ 50 г.
- 27 Добри Д. Добчевъ 50 г.
- 28 Юрданъ А. Николаевъ 35 г.
- 29 Петъръ П. Георгиевъ 58 г.
- 30 Стоянъ Т. Пемухевъ 41 г.
- 31 Митю М. Германовъ 35 г.
- 32 Кличу Ив. Георгиевъ 21 г.
- 33 Якузъ Василевъ 49 г.
- 34 Костандинъ В. Пелмухевъ 22 г.
- 35 Димитъръ К. Вратовъ 26 г.
- 36 Флоро Кулчевъ 68 г.
- 37 Митю Петровъ 25 г.
- 38 Юрданъ Кръстановъ 24 г.
- 39 Минчо М. Добровъ 20 г.
- 40 Димитъръ Енчевъ 35 г.
- 41 Петъръ П. Тоневъ 27 г.
- 42 Русанъ Василевъ 46 г.
- 43 Юрданъ Богдановъ 38 г.
- 44 Димо Нимчевъ 30 г.
- 45 Юрданъ Нидѣловъ 45 г.
- 46 Тодоръ Д. Николаевъ 48 г.
- 47 Стоянъ Т. Фотиновъ 25 г.
- 48 Танасъ Т. Русеновъ 32 г.
- 49 Георги Дойковъ 35 г.
- 50 Димитъръ Нейковъ 35 г.
- 51 Кудинъ Алексѣевъ 23 г.
- 52 Никола Янковъ 23 г.
- 53 Петраки Т. Ив. Фотиновъ 23 г.
- 54 Маринъ Д. Ив. Фототовъ 23 г.
- 55 Кирчо В. Недѣловъ 23 г.
- 56 Велико Ив. Митевъ 23 г.
- 57 Митю Т. Димитровъ 23 г.
- 58 Никола Т. Кучевъ 23 г.
- 59 Янко С. Ковачевъ 35 г.

## Малка Кайнарджия (Силистр.)

- 1 Маринъ Г. К. Недевъ 35 г.
- 2 Йорданъ К. Златиновъ 42 г.
- 3 Добри Д. Курдовъ 25 г.
- 4 Христо Тютюнджиевъ 55 г.
- 5 Петъръ Хр. " 35 г.
- 6 Стоянъ Кулевъ 50 г.
- 7 Кръстю Нед. Тончевъ 18 г.
- 8 Трифонъ Тоневъ 43 г.
- 9 Недѣлко Тодоровъ 45 г.
- 10 Дойно Василевъ 18 г.
- 11 Тодоръ Ив. Тончевъ 40 г.
- 12 Тончо Тончевъ 38 г.
- 13 Юрданъ Илиевъ 28 г.
- 14 Иванъ Кулевъ 35 г.
- 15 Димитъръ К. Танасовъ 58 г.
- 16 Костандинъ Т. Костаниновъ 55 г.
- 17 Юрданъ М. Чорбаджиевъ 47 г.
- 18 Добри Поп. Литчевъ 37 г.
- 19 Станко Р. П. Герчевъ 16 г.
- 20 Борисъ " 47 г.

- 21 Грозди Радевъ 47 г.
- 22 Костандинъ Ен. Солаковъ 18 г.
- 23 Кръстю Гроздевъ 20 г.
- 24 Петъръ Деневъ 42 г.
- 25 Добри К. Ивановъ 60 г.
- 26 Недѣлко Г. Перчениевъ 23 г.
- 27 Киро К. Илиевъ 52 г.
- 28 Тодоръ К. Кара Илиевъ 30 г.
- 29 Стани М. Кирковъ 50 г.
- 30 Ганчо Атанасовъ 15 г.
- 31 Иванъ Тод. Токушевъ 36 г.
- 32 Тодоръ Тер. Мариновъ 17 г.
- 33 Иванъ Тодоровъ 59 г.
- 34 Кулю Ексаровъ 80 г.
- 35 Хараламбо Ив. Бошнаковъ 28 г.
- 36 Петъръ Петковъ 40 г.
- 37 Иванъ Ив. Чайковъ 53 г.
- 38 Илия К. Рагиповъ 20 г.
- 39 Иванъ Топаловъ 65 г.
- 40 Пѣю Ангеловъ 81 г.
- 41 Митю Мокановъ 46 г.
- 42 Маринъ Георгиевъ 35 г.
- 43 Антоанъ " 27 г.
- 44 Иванъ Павлевъ 20 г.
- 45 Тодоръ И. Тончевъ 36 г.
- 46 Георги Д. Николовъ 65 г.
- 47 Костандинъ Кулевъ 40 г.
- 48 Петко Ивановъ 17 г.
- 49 Маринъ Костандиновъ 30 г.
- 50 Лефтеръ Ивановъ 55 г.
- 51 Тодоръ Казаковъ 48 г.
- 52 Георги Д. Кузовъ 30 г.
- 53 Маринъ Биевъ 30 г.
- 54 Иванъ Лефтеровъ 35 г.
- 55 Стоянъ Патроновъ 35 г.
- 56 Маринъ К. Павлевъ 70 г.
- 57 Иванъ А. Кулевъ 35 г.
- 58 Недѣлко Стойковъ 34 г.
- 59 Костандинъ Т. Димитровъ 18 г.
- 60 Йорданъ Димитровъ
- 61 Димитъръ Петковъ 16 г.
- 62 Иванъ Т. Раевъ 50 г.
- 63 Йорданъ М. Тоневъ 35 г.
- 64 Петко Димитровъ 12 г.
- 65 Ангелъ Михалевъ 58 г.
- 66 Георги Станевъ 62 г.
- 67 Павли Ангеловъ 19 г.
- 68 Илия Д. Бошнаковъ 20 г.
- 69 Петко Николовъ 30 г.
- 70 Маринъ К. Радовъ 30 г.
- 71 Костандинъ Тодоровъ 17 г.
- 72 Енчо Перчениевъ 60 г.
- 73 Ради Минчевъ 23 г.
- 74 Костандинъ Драгневъ 66 г.
- 75 Никола Ив. Дъневъ 56 г.
- 76 Йорданъ М. Т. Тодоровъ 46 г.
- 77 Петко Стойновъ 44 г.
- 78 Никола Стойновъ 55 г.
- 79 Недю Тоневъ 20 г.
- 80 Кръстю Недковъ 32 г.
- 81 Кулю Демировъ 40 г.
- 82 Николай Николовъ 48 г.
- 83 Никола Тодоровъ 20 г.
- 84 Маринъ Петковъ 34 г.
- 85 Стоянъ Куновъ 30 г.
- 86 Маринъ Ен. Георгиевъ 52 г.
- 87 Иванъ Калчевъ 30 г.
- 88 Киро Стойновъ 28 г.
- 89 Енчо М. Чорбаджиевъ 32 г.
- 90 Марко " 35 г.
- 91 Ангелъ Овчаровъ Свещ. 49 г.
- 92 Стойчо Поповъ 17 г.
- 93 Тодоръ Кръстевъ 26 г.
- 94 Тодоръ Димитровъ 16 г.
- 95 Петъръ Р. Ексаровъ 53 г.
- 96 Недѣлко Натановъ 42 г.
- 97 Иванъ Натановъ 52 г.
- 98 Костандинъ Ен. Радиловъ 55 г.

- 99 Ангелъ Хр. Радиловъ 58 г.
- 100 Георги М. Радиловъ 55 г.
- 101 Павли Радевъ 17 г.
- 102 Димитъръ М. Еневъ 15 г.
- 103 Добри И. Натановъ 26 г.
- 104 Тодоръ Ен. Курдовъ 55 г.
- 105 Добри Енчевъ 25 г.
- 106 Костандинъ Митевъ 17 г.
- 107 Илия Поповъ 30 г.
- 108 Георги Д. Дойковъ 35 г.
- 109 Стоянъ П. Тютюнджиевъ 35 г.
- 110 Енчо В. Чолаковъ 36 г.
- 111 Добри Димитровъ 37 г.
- 112 Георги Василевъ 58 г.
- 113 Юрданъ Павлевъ 28 г.
- 114 Раданъ Енчевъ 10 г.
- 115 Митю Вълчевъ 18 г.
- 116 Димитъръ Георгиевъ 32 г.
- 117 Иванъ Т. Ексаровъ 28 г.

## с. Когуларъ (Силистр.)

- 1 Димитъръ Р. Тончевъ 56 г.
- 2 Стоилъ М. Еневъ 48 г.
- 3 Павли Петровъ 72 г.
- 4 Кулю Д. Чорбаджиевъ 55 г.
- 5 Георги Пейчевъ 62 г.
- 6 Стойко Т. Райковъ 18 г.
- 7 Кирю Василевъ 33 г.
- 8 Димитъръ Д. Стойчевъ 24 г.
- 9 Тодоръ Т. Камбуровъ 48 г.
- 10 Тодоръ Русевъ 39 г.
- 11 Стойко Пейчиновъ 54 г.
- 12 Стойчо Мариновъ 18 г.
- 13 Ангелъ Костандиновъ 37 г.
- 14 Адилъ С. Чаушевъ 33 г.
- 15 Илия Костандиновъ 58 г.
- 16 Иванъ Стойчевъ 53 г.
- 17 Русанъ Г. Карапашевъ 39 г.
- 18 Русен Даневъ 60 г.
- 19 Марчо Паневъ 25 г.
- 20 Хараламбо Георгиевъ 44 г.
- 21 Стоянъ Стойновъ 54 г.
- 22 Дали Р. Данковъ 35 г.
- 23 Георги Добревъ 54 г.
- 24 Йорданъ И. Киревъ 23 г.
- 25 Райчо Т. Роевъ 60 г.

## с. Зарничъ (Силистр.)

- 1 Иванъ М. Гълчавовъ 60 г.
- 2 Кръстю И. " 16 г.
- 3 Стойчо Н. Тютюнджиевъ 47 г.
- 4 Костандинъ С. " 16 г.
- 5 Маринъ Д. Койчевъ 30 г.
- 6 Колю " 25 г.

## с. Сарларъ (Силистринско)

- 1 Александъръ Лазаровъ 35 г.
- 2 Русен Гечевъ 20 г.
- 3 Иванъ Стойновъ 19 г.
- 4 Беритъ Арифовъ 19 г.
- 5 Танасъ Ганевъ 18 г.
- 6 Георги Тодоровъ 30 г.
- 7 Велико Лековъ 20 г.
- 8 Колю Недѣлчевъ 20 г.
- 9 Танасъ Начевъ 55 г.
- 10 Тахиръ Мехмедовъ 38
- 11 Тодоръ Калиновъ 25 г.
- 12 Русен Димитровъ 25 г.
- 13 Василъ Великовъ 63 г.

## с. Хаскьой (Силистринско)

- 1 Колю Христовъ 19 г.
- 2 Атанасъ Минковъ 42 г.
- 3 Юрданъ Димитровъ 17 г.
- 4 Иванъ Пенчевъ 20 г.
- 5 Пенчо Терзиевъ 42 г.
- 6 Георги Николовъ 39 г.
- 7 Тодоръ Поневъ 28 г.

- 8 Маринъ Поневъ 25 г.
- 9 Недѣлко Димитровъ 19 г.
- 10 Иванъ Ив. Кочевъ 42 г.
- 11 Никола Димитровъ 16 г.
- 12 Стоянъ Ив. Кочевъ 42 г.
- 13 Никола Димитровъ 16 г.
- 14 Стоянъ Ив. Енчевъ 24 г.
- 15 Маринъ Петровъ 21 г.
- 16 Никола Георгиевъ 18 г.
- 17 Георги " 19 г.
- 18 Цони Ивановъ 24 г.
- 19 Никола Йорговъ 26 г.
- 20 Юрданъ " 19 г.
- 21 Димо Ангеловъ 19 г.
- 22 Гицо Ивановъ 16 г.
- 23 Петъръ Николовъ 40 г.
- 24 Георги Д. Търпакоповъ 60 г.
- 25 Добри Тодоровъ 22 г.
- 26 Стоянъ Гицовъ 18 г.
- 27 Вѣлю Великовъ 35 г.
- 28 Анчо Енниковъ 17 г.
- 29 Иванъ Павлевъ 20 г.
- 30 Василъ Ив. Кочевъ 18 г.
- 31 Мичо Никовъ 40 г.
- 32 Русанъ Ивановъ 18 г.

## с. Вѣтрень (Силистр.)

- 1 Маринъ К. Тараленовъ 75 г.
- 2 Юрданъ К. Тараленовъ 39 г.
- 3 Димитъръ Драгневъ 60 г.
- 4 Юрданъ Димитровъ 37 г.
- 5 Димитъръ Д. Кемиковъ 32 г.
- 6 Дойко Георгиевъ 49 г.
- 7 Христо Дойковъ 22 г.
- 8 Гелико Кулевъ 50 г.
- 9 Кулю Великовъ 30 г.
- 10 Димитъръ Гончевъ 48 г.
- 11 Петко Тетродовъ 31 г.
- 12 Тетродъ Тетродовъ 28 г.
- 13 Маринъ Илиевъ 45 г.
- 14 Димитъръ Тодоровъ 36 г.
- 15 Йорданъ Стойновъ 16 г.
- 16 Недѣлко Стойновъ 30 г.
- 17 Тодоръ Стойновъ 35 г.
- 18 Маринъ К. Терзиевъ 26 г.
- 19 Маринъ Т. Мариновъ
- 20 Димитъръ Русевъ 45 г.
- 21 Кръстю Недевъ 30 г.
- 22 Геню Недевъ 35 г.
- 23 Калю Янковъ 37 г.
- 24 Велико Христовъ 60 г.
- 25 Димитъръ В. Христовъ 32 г.
- 26 Петръ Славовъ 38 г.
- 27 Киро Т. Ангеловъ 35 г.
- 28 Петко Мариновъ 35 г.
- 29 Иванъ Мариновъ 28 г.
- 30 Велико Ив. Мариновъ 22 г.
- 31 Минчо Костандиновъ 35 г.
- 32 Танасъ Костандиновъ 20 г.
- 33 Велико Д. Кочевъ 38 г.
- 34 Велико Радовъ 22 г.
- 35 Тодоръ Радовъ 32 г.
- 36 Вѣлко Д. Вѣлчевъ 25 г.
- 37 Иванъ С. Друмчевъ 38 г.
- 38 Димитъръ С. " 25 г.
- 39 Кудинъ С. Друмчевъ 40 г.
- 40 Димитъръ Великовъ 15 г.
- 41 Мирчо Тодоровъ 35 г.
- 42 Добри Ивановъ 32 г.
- 43 Петъръ Мариновъ 28 г.
- 44 Хртстали Ивановъ 36 г.
- 45 Ангелъ Кучевъ 32 г.
- 46 Гено Геновъ 65 г.
- 47 Енчо Геновъ 16 г.
- 48 Костандинъ Ангеловъ 62 г.
- 49 Георги Г. Станатовъ 32 г.
- 50 Петко Наевъ 60 г.

Слѣдва.

Забѣлѣжка. Упомянати сж всички общини и частни лица, които забѣлѣжаватъ грѣшки и опущения въ списъци и да ги сообщаватъ въ редакцията.